

hátíðarhaldið sunnudagin, og so er ætlanin, at eg skal fara heim aftur við honum. Men nú er það tað, at hin gamli og eg hava avgjørt, at eg skal royna at finna mær eina gentu, sum eg so skal vísa honum henda dagin.

Eg hugsaði við mær sjálvum, at tað mátti ikki staðið á hjá Geiri, tí sum eg dugdi at skyna vóru hesin vinmaður mín og Sigga, tann vakra gentan, sum vit høvdu fest um somu tíð, hetta summarið blivin meira enn væl. Ella mundi eg fara skeivur? Nei, best mundi vera at tuga fyri fyrst.

Men Geir helt fram:

Men tað ringasta av øllum er, at eg enn ikki havi fingið upp í lag at fáa mær eina gentu, hóast hin gamli hevur givið mær alt summarið til tað. Og nú er bara dagurin í dag eftir, so nú er at fara til verka, veitst tú. Eg havi gjørt mær eitt yvirilt, og nú skalt tú hoyra: Sum eg veit, eru níggu gentur her í dalinum, sum mugu roynast fyri fyrst — tí hin gamli hevði ongantið gloymt mær tað aftur, hevði eg ikki roynt at fingið mær eina teirra til konu. Genturnar eru: Rosa við Gil, Jóna á Teigum, Óluva á Sondum, Marsa undir Fjalli, Tóta á Grund, Björg á Flögva, Nýja á Møl, Bogga í Holti og Lina á Heyggi.

So, so, eru ikki fleiri.

Jú, sært tú, so eru nakrar, sum eg havi til at taka. Men sum sagt, fyrst mugu hesar níggu spyrjast. Av teimum búgva tær fyra niðri í dalinum og hinar fimm longur uppi. Hevði eg nú fingið teg at roynt tær fyra, so kundi eg sjálvur tikið hinar upp á meg. Tí sært tú, eg rokni við, at møguleikar mínir eru litlir og eingir hjá hasum fyra, sum tú skalt spyrja, so einki man bíla, at ein annar kemur í mín stað. Men eg geri hetta bert sum eina roynd fyri at ugga handa gamla.

Jú, men so mátti hann farið at verið nøgdur, tí eg haldi ikki tú kanst gera stórt meira, og eg skal gera, hvat eg eri mentur fyri at koma aftur við nøkrum ja-orðum til tín — so kanst tú sjálvur velja.

Geir fór á fætur.

Sært tú, eg rokni við, tú skilur, at tú ikki skalt gera tær meira ómak enn neyðugt. Men nú mugu vit skunda okkum, tí vegurin er langur. Vónandi verða vit lidnir í skýmingini og so hittast vit aftur her á túgvuni.

Hann skuldi fara, og eg, sum hevði hon niðanaftur, skemt, fór at ivast.

Meinar tú hatta?

Ja, sanniliga geri eg tað.

Hesa ferðina skemtist eg ikki, men eri so álvarsamur sum presturin inni fyri altarinum.

Nei, tað veit Gud, at hatta fært tú meg ikki til.

Hatta kann gera tær tað sama, og annars hevur tú longu játtað.

Jú, men tað var í skemti. So, men eg bað teg í álvara.

Ja, ja. So standi eg við mitt orð, meðni.

Satt at siga var eg ikki lítið argur um, at eg skuldi hava áttikið mær hetta starvið. Ikki tí, at eg ætlaði mær at taka mær tað nær, um eingin av øllum fyra vildi hava Geir, og annars tóktist tað heldur ikki serliga umráðandi fyri hann sjálvum. Annars var eg nú eisini illur inn á hann.

Eisini var eg firtin um, at hann skuldi fara so lættliga um slíkt álvarsmál. Og eg, sum hevði hildið nakað vera millum Siggu og hann! Men tað ringasta av øllum var kortini, at eg skuldi noyðast at biðja um Rosu við Gil — fyri ein annan! Tí satt at siga hevði eg meira enn fegin friggjað til hennara fyri meg sjálvum — hevði eg bert torað. Men nú var ov seint at aftra seg. Og legðist eg boðini og spurdi ikki Rosu, kundu kanska bæði hann og onnur við fingið snevlin av, at eg hevði tokka til hennara, — og tað mátti ikki henda. Men eg kundi so fyrst fara niðan á garðin undir Fjalli, sum lá longest burtur, og síðani taka hinar so við og við heim eftir. Á tann hátt fór so Rosa at verða tann seinasta, ið kom at standa fyri tærni. Og imeðan kundi kanska okkurt henda, so eg slapp burtur úr hesum.

Undi Fjalli sat alt hús-fólkið úti á bønnum og drakk kaffi.

Tey buðu mær ein munn, men eg bar meg undan, segði eg náddi ikki, vildi bert hitta Marsu tvey orð, hevði onkur boð at bera henni frá systir míni. Marsa kom læðandi aftan á mær.

Satt at siga leyg eg, helt eg fyri, tá vit vóru komin nakað frá húsum. Boðini eru als ikki frá systur míni, men fra Geiri. Hann bað meg spyrja teg, um tú vildi giftast við sær.

Marsa stórlæði.

Hahaha! — gongur tú biðlaferð fyri aprar. Heilsa honum frá mær, at hann má koma sjálvur — tí eg tori ikki at lata tær kurvina upp í hendur (hetta við kurvini hevði hon úr donskum skald-søgum, sum hon las eina rúgvu av.)

Heilsa systur tíni!

So vendi hon niðanaftur, veittraði til mín og fór.

Óluva á Sondum, sum beint kom út fyri dyr, tá eg

kom riðandi til garðs, var øðrvísi av lyndo og tók hetta álvarssamt.

Eg skilji ikki, svaraði hon stúrin, tá eg hevði borið fram ørindi míni, hvussu maðurin hevur fingið hasa hugsan. Eg haldi meg als ikki hava givið honum orsakir til nakra vón í so máta. Mær tykir hjartaliga synd í honum — hetta má vera hent uttan mína vitan og vilja. Hann er helst ein hampa maður og tað harmar meg, um hann fer at taka sær hetta ov nær . . . Men tað ber jú ikki til hjá mær at giftast manni, sum eg kenni so lítið, og hvørs víður-skifti eg púrt einki veit um. So tú verður tíverri noyddur at siga honum, at eg segði nei. Men sig honum hatta so varliga sum tú fært. Synd er í honum. Men eg vóni, hann skjótt fer at gloyma meg, tá hann fær at vita, at vit bæði fara tað so ongantið at bliva. —

Jóna á Teigi mátti eg hava boð eftir.

Samroða okkara fór fram aftan fyri rossahúsið. Hon svaraði bragdliga sum henni vant:

Er hann ein soverðin stavnur! Torir hann ikki at koma sjálvur? Heldur hann meg fara at leggja á seg! Nei, tú, lat meg bert hitta jassin, so skal hann fáa av at vita! So, hann billar sær kanska inn, at fyri tað at eg eri farin um tey tjúgu — (satt at siga nærkaðist hon ógvuliga skjótt teimum tretivu) — at so er plássið sum verður og komandi bóndi á Teigum soleiðis fyri hvønn mann at fáa! Nei takk! Hann fer at royna seg onkra aðrastaðni! Og horvin var hon. Tey brúnu eyguni logaðu og hon var líkbleik av at verða van-vird soleiðis. —

Nú var so bert granni mín Rosa við Gil, eftir.

Eg hevði ongan skund, læt tí hestin ganga fót fyri fót og skuldi rættiliga fara at hugsa meg um. Men lítið høpi var í tonkum mínum. Set nú fyri, at hon játtaði at hava — Geir? So hevði eg hetta mær sjálvum fyri at takka. Og tá hevði verið ein gremjan, tí eg elskaði hana fram um allar aðrar. Hevði bert ein av hinum trimum sagt ja, so hevði eg sloppið undan at tosa við Rosu og kortini havt góða samvitsku. Men eg hevði jú lovað at ríkið ørindini hjá Geiri — eisini til hennara. Og hóast eg kanska nú kom at beina fyri míni egnu eydnu — nei, eg sá mær eingi ráð.

Óskepanan tóktist nú eisini miðvíst at elta meg, tí beint sum eg hólga komi riðandi og royni at fáa bilbugt við mínum ráðaloysi og royni at leggja eina fasta ætlan, verður talað á meg.

Tú tykist ikki hava nógv um at vera, kæri granni — eftir ferðini at døma. Kom her eina løtu og sig mær onkur tíðindi.

Tað var málið í Rosu. Hon sat í einari brekku við bírkikjarri beint við vegin undir garðinum. Nú sat eg penur! hugsaði eg, tí eg hevði als onga ætlan fingið lagt. Stuttligt at finna teg her, tað var júst teg, eg ætlaði at hitta, fekk eg stamað burtur úr mær, men hugsaði samstundis við mær sjálvum: stórvægis tápuligari haldi eg neyvan, tú kundi byrja.

Leitaði tú eftir mær niðri í dalinum? spurdi Rosa argandi?

Ná-á . . . n-e-i, men eg ætlaði at hitta teg á heimleiðini, tí eg havi okkurt at tosa við teg um.

Longur kom eg ikki fyrirbils, tí nú sá eg, at hon rodnad. So varð tægn eina góða løtu til hon umsiðir helt fyri:

— Veitst tú hvat . . . eg komi at hugsa um, at so nógv halda reytt hár vera ljótt, men tað haldi eg als ikki. Og frøknir dæmar mær so væl.

Eg haldi kortini, at eg hesa løtuna var meira reyður enn morflekktur í andliti, men nú erraði eg meg upp og skuldi bera fram ørindi míni . . .

Eg skuldi heilsa tær . . .

Takk, takk, kvetti hon meg av. Hvussu livir systur tín? Og hini hjá tykkum?

Jú, takk. Men eg eri komin at — at spyrja teg, um tú vildi — vildi gifta teg . . .

Ja, tað vil eg! Hasum mátti tú ikki ivast í.

Hon var longu lopin um hálsin á mær, áðrenn eg fekk sagt meira. Hon læði og tárini runnu henni oman eftir kjálkanum. So slepti eg hugsanini um Geir og gjørdi av at triva eftir eydnuni sum ein maður, hóast samvitskan sum vera man ikki var tann besta.

Eg væntaði altíð tú fórt at koma, segði Rosa. Hugsu tær til, eg havi ríkið triggjar biðlar aftur í summar! Á, sum tú vart leingi um at siga tað. Og kortini eri eg bilsin um at tú skuldi vera so djárvur til endans. Sum tit menn eru býttir! — heldur tú meg kanska leggja í, at tú ikki ert so vakur — hóast tú kortini er tað. Eg skal kyssa hvørja frøknu og hvørt hár á tær.

Rosa helt á at gráta og læða isenn.

Áðrenn vit skiltust varð nógv talað okkara millum — sum ikki skal umrøðast her. — Men Geir varð ongantið tikin upp á tunguna.

Í skýmingini hitti eg hann á lyngtúgvuni oman fyri garðin. Hann sat og biðaði eftir mær.

Hann briksaði ein visu-

stubba og var í frálíka góðum lag.

Tú vart so drúgvur. Nú, hvussu gekkst?

Hóast hjarta mitt dukaði av gleði og eg kundi dansað og sungið, royndi eg kortini at lástast syrgin og miskunn-samur. Og eg segði við einari rødd sum var tað deyðsboð eg bar:

— Tíverri — gekkst ikki so væl í hond. Men eg havi kanska verið nakað óstortsligur. Og so fekk eg tosað við triggjar av teimum. Men — sum sagt — illa gekkst.

Hvat er tað, tú sigur! Eg vóni ikki, at nekur av teimum segði ja? helt Geir fyri.

Nei — tíverri.

Tíverri! Nú ert tú blivin ørur! Sig heldur: Gud havi lov, tí tað var sanniliga ikki ætlanin, at tær skuldu siga ja, hevur tú ikki skilt hatta?

Tú manst vera størsti býttlingur á Guds grønu jørð! . . . Eg fekk eisini tvørt nei frá teimum fimm, sum eg spurdi! . . . So, so, tú fekk bara tosað við triggjar av teimum? Sama ger! — ein meir ella minni ger ongan mun! Og lat nú bara handa gamla hjá mær koma! Tað skal vera vitnisfast, at eg havi biðið um átta tær frægastu bóndadøturnar her í dalinum og alt til onga nyttu. Tá so illa gongst hjá teimum, ið álitið skuldu verið má takast útyvir at tú herjar á tær, sum tú hevur til at taka!

Nú fari eg at tosa við Siggu. So fór hann.

Nú tók so smátt at riva fyri mær.

Hundraðtals fólk komu til hátíðarhaldið sunnudagin. Lagið var gott longu frá morgninum. Her var ein talarastólur reistur, har ein sangarapallur. Stór tjöld fóru reist, har tú kundi keypa kaffi, øl og vín. Rokast varð dúgliga við døgurð-anum, sum øll skuldu eta í felag. Um kvæðið skuldi verða dansur í kyndlaglæmu og mánalýsi á einum flagg- og blómuskryddum palli. Tey flestu kendust, tó var har ein fremmandamaður, sum øll gløddu at, tí hetta var eingin tæðhólkur, kom har so finur við fylgisveini og ikki færri enn seks rossum.

Skjótt frættist, at hetta var hin navnframi stórþóndin Einar Geirsson á Oyri, sum var komin alla hesa longu leið til hátíðarhaldið. Eisini fingur fólk at vita, at Geir, hann sum hetta summarið hevði verið bønamaður hjá okkum, var sonur hansara og at pápin var komin eftir honum. Ikki so frægt at Geir, sum eg kortini metti sum vinmann, hevði grett hetta fyri mær við einum orði.

Tá Geir bað meg fór eg við,

Framhald á síðu 7